

NEWSLETTER

XXVIII WALNE ZEBRANIE DELEGATÓW

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Krzysztof Soska - Prezes Zarządu SGPEP

Szanowni Państwo,

Zarząd Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania w 2023 r. funkcjonował w następującym składzie: Krzysztof Soska, prezes, Tomasz Czuczak, wiceprezes, Piotr Pawlik, skarbnik, Bazyli Baran, Mirosław Kluk, Anna Mieczkowska, Grzegorz Kulbicki, Bogdan Wankiewicz i Janusz Żmurkiewicz.

KALENDARIUM WYDARZEŃ W 2023 R.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BIURA SGPEP W 2023 R.

PROJEKTY MŁODZIEŻOWE W KIRGISTANIE

PLAN PRACY SGPEP NA ROK 2024 R.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Szanowni Państwo,

Zarząd Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania w 2023 r. funkcjonował w następującym składzie: Krzysztof Soska, prezes, Tomasz Czuczak, wiceprezes, Piotr Pawlik, skarbnik, Bazyli Baran, Mirosław Kluk, Anna Mieczkowska, Grzegorz Kulbicki, Bogdan Wankiewicz i Janusz Żmurkiewicz.

Rok 2023 rozpoczął się dla naszego Stowarzyszenia decyzją o przejęciu od miasta Szczecina dwóch projektów realizowanych w ramach programu Interreg VA. Były to: Centrum Usługowo-Doradcze (CUD) oraz Punkt Kontaktowo-Doradczy (PKD) dla polskich i niemieckich obywateli.

Decyzja o przejęciu nowych zadań powiększyła zakres aktywności SGPEP na granicy polsko-niemieckiej. Pozwoliła również na osiągnięcie nowych źródeł finansowania Stowarzyszenia. Było to bardzo ważne, zważywszy, że wielkość pieniędzy europejskich zaangażowanych we współpracę polsko-niemiecką uległa zmniejszeniu.

Podstawą funkcjonowania Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania jest Fundusz Małych Projektów Programu Interreg. W 2023 r. zamykaliśmy ostatnie projekty z FMP Interreg VA. W całym okresie tego programu wydatkowaliśmy 6 947 099,31 euro, co stanowi 99,24% wykorzystanych środków. Za pieniądze te dofinansowano 527 polskich projektów.

Rok 2023 był jednocześnie czasem wdrażania nowego Programu Interreg VIA, który ma obowiązywać w latach 2023 – 2028. W ramach wielodniowych dyskusji udało się ustalić, że Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania będzie gospodarzem FMP w celu szczegółowym 4.6 „Kultura i zrównoważona turystyka”.

Na to zadanie otrzymaliśmy 7,84 mln euro. Natomiast nasi partnerzy z Kommunalgemeinschaft Europaregion Pomerania e.V. otrzymali do realizacji zadanie, wynikające z celu szczegółowego 6.3 „Budowa wzajemnego zaufania”. Wartość tego projektu to 5,91 mln euro. Z obu tych funduszy korzystać mogą polscy i niemieccy wnioskodawcy. W celu wypracowania niezbędnych dla beneficjentów dokumentów oba Stowarzyszenia powołały w styczniu 2023 r. polsko-niemiecką grupę roboczą. Grupa opracowała m.in. podręcznik dla beneficjentów, a w nim, oczekiwane od wielu lat zasady opłacania pracy artystów, którzy będą zatrudnieni do realizacji projektów.

Pierwsze posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego FMP odbyło się w lipcu 2023 r., podczas którego przyjęto niezbędny regulamin pracy. Ostatecznie w ramach priorytetu 4.6 do marca 2024 r. zatwierdzono 43 projekty na kwotę 1 260 550,00 euro. Drugie półrocze 2023 r. to również cykl szkoleń dla potencjalnych wnioskodawców FMP.

Krzysztof Soska

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Gmin
Polskich Euroregionu Pomerania

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Drugą bardzo ważną częścią aktywności SGPEP jest funkcjonująca w Szczecinie od 1996 roku Jednostka Centralna Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. W 2023 roku nasze biuro dofinansowało 105 polsko-niemieckich projektów na kwotę 1 672 476,30 zł. Istotą projektów realizowanych przez PNWM jest ich podział na wymianę szkolną i pozaszkolną. W ramach tej pierwszej zrealizowano 59 projektów, w ramach tej drugiej 46 projektów.

Pracownicy zatrudnieni w PNWM przeprowadzili szereg szkoleń w Szczecinie i województwie. Dużym osiągnięciem naszej młodzieżowej aktywności jest funkcjonująca od 1998 roku współpraca z Bayerischer Jugendring (Bawarskie Koło Młodzieży). W 2023 r. udało na się wspólnie zrealizować trzy projekty w Kirgistanie, w których uczestniczyła młodzież i nauczyciele z województwa zachodniopomorskiego.

Wielką zmianę w funkcjonowaniu naszego Stowarzyszenia wniosło uruchomienie Punktu Kontaktowo-Doradczego. Jest to jedyne tego typu miejsce, które działa na granicy polsko-niemieckiej w Löcknitz i w Szczecinie i jest dedykowane polskim i niemieckim obywatelom. Punkt zmienił sposób funkcjonowania naszego Stowarzyszenia, gdzie partnerami były gminy, powiaty, NGO'sy i spowodował, że staliśmy się otwarci na mieszkańców. Punkt Kontaktowo-Doradczy zgodnie z decyzją Komitetu Monitorującego Interreg VIA stał się częścią Sieci Informacyjno-Doradczej (SID), gdzie oprócz PKD znalazło się Centrum Usługowo-Doradcze. Po polskiej i niemieckiej stronie realizuje ten projekt 6 podmiotów. Całkowity koszt projektu dofinansowanego z Programu Interreg VIA wynosi 5 954 193,00 euro. Celem SID-u jest z jednej strony pomoc obywatelom, a z drugiej strony pomoc przedsiębiorcom. To drugie zadanie realizujemy poprzez szkolenia, doradztwo, giełdy tematyczne i konferencje.

Po raz pierwszy w historii nasze Stowarzyszenie stało się realizatorem projektu w Programie Interreg Region Morza Bałtyckiego. Projekt realizuje 23 partnerów z 7 państw i nosi nazwę Change (K)now! Jego głównym celem jest wyeliminowanie opakowań jednorazowych w systemie dostarczania żywności w naszych państwach.

Najważniejszym dla przyszłości projektem, na który udało się uzyskać pieniądze z Programu Interreg VIA w kwocie 269 456,00 euro jest projekt „The one and only Pomerania”. Przedsięwzięcie to dotyczy utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (EUWT).

Dzisiejsze spotkanie na XXVIII Walnym Zebraniu naszego Stowarzyszenia jest jednocześnie podsumowaniem całego ponad pięcioletniego okresu. Jak Państwo wiecie pandemia COVID-19, wojna w Ukrainie, zmiana sposobu finansowania samorządów zmieniła zupełnie naszą samorządową rzeczywistość. Pomimo tego udało nam się osiągnąć bardzo wiele. Jako jedyni w Polsce uruchomiliśmy na granicy polsko-niemieckiej „Covidowy Fundusz Małych Projektów” i dzięki naszemu wysiłkowi udało się utrzymać realizację projektów PNWM. Dzisiaj zostawiamy Stowarzyszenie, które ma stabilną sytuację finansową, realizuje potrzebne projekty, a jednocześnie myśli o przyszłości. Przykładem tego jest tworzące się ugrupowanie. EUWT to była idea, której zarząd poświęcił wiele lat niełatwych dyskusji z naszymi niemieckimi partnerami. Doprowadziły one nas ostatecznie do rozpoczęcia „ostatniej prostej” w drodze do nowego otwarcia w Euroregionie Pomerania. Dziękuję bardzo za współpracę wszystkim członkom zarządu oraz Pawłowi Bartnikowi, dyrektorowi biura SGPEP i wszystkim pracownikom.

Krzysztof Soska

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Gmin
Polskich Euroregionu Pomerania

KALENDARIUM NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ Z DZIAŁALNOŚCI BIURA SGPEP W 2023 ROKU

STYCZEŃ 2023

Przejęcie od Gminy Miasto Szczecin realizacji projektu pn. Centrum Usługowo-Doradcze (CUD) dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Współpracy Interreg VA.

Pierwsze posiedzenie grupy roboczej ds. Funduszu Małych Projektów Interreg VI A. W skład grupy roboczej weszli pracownicy polskiego i niemieckiego biura FMP. Głównym zadaniem grupy było wypracowanie dokumentów niezbędnych do złożenia wniosków na zarządzanie FMP Interreg VI A oraz dokumentów dla przyszłych wnioskodawców. Grupa spotykała się regularnie, kilka razy w miesiącu przez cały okres 2023 i początek 2024 roku.

Pierwsze w 2023 r. posiedzenie Zarządu SGPEP.

Spotkanie z Mirosławem Gawędą dyrektorem Teatru Współczesnego w sprawie rozpoczęcia prac nad przygotowaniem dokumentów do FMP Interreg VIA w priorytecie kultura.

Spotkanie z Tomaszem Lewandowskim dyrektorem Teatru Lalek Pleciuga. Spotkanie dotyczyło przyszłych polsko-niemieckich projektów teatru, które mają być dofinansowane z programu FMP Interreg VIA i PNWM.

Rozmowy z panią Anną Szotkowską, wiceprezydent Szczecina w sprawie wspólnej realizacji projektu Change (K)now!.

Pierwsze robocze spotkanie przedstawicieli 10 polskich i niemieckich biur Centrów Usługowo-Doradczych.

LUTY 2023

Współorganizacja szkoleń w ramach CUD, dotyczących rozliczeń podatkowych, składek ZUS oraz prawa pracy.

Rozmowy z Zygmuntem Siarkiewiczem, dyrektorem Zachodniopomorskiego Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej w Ogrodach Przelewice na temat przyszłej realizacji projektu CUD w tej placówce.

Organizacja szkolenia online z dotacji PNWM.

Posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, Löcknitz 2023, fot. SGPEP

MARZEC 2023

Nowy cykl wydarzeń realizowany przez sieć CUD na wyspie Uznam „Sąsiedzi i koledzy – równe prawa & równe szanse!”.

Posiedzenie polsko-niemieckiej grupy roboczej dotyczącej wdrażania Programu Interreg VIA.

W Książnicy Pomorskiej w Szczecinie zorganizowano szkolenie dla wnioskodawców PNWM. Tematem spotkania było wnioskowanie i rozliczanie projektów online. Po raz pierwszy szkolenie miało charakter warsztatów. Nowa formuła wnioskowania o dotację PNWM sprawia wnioskodawcom sporo problemów, dlatego podobne warsztaty zostały powtórzone w kolejnych miesiącach.

Spotkanie w Löcknitz dyrektorów obu biur stowarzyszeń.

Udział w polsko-niemieckich szkoleniach w Szczecinie i w Prenzlau zorganizowanych przez Wspólny Sekretariat Programu Interreg VIA na temat nowego programu.

Udział w ministerialnej naradzie online na temat programu Interreg VIA.

Szkolenie online dla przedsiębiorców „Prawo pracy – najnowsze zmiany 2023”. Podczas spotkania można było dowiedzieć się, jakie uprawnienia zyskają pracownicy, a jakie nowe obowiązki będą mieli pracodawcy. Wydarzenie cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem wśród pracowników działów kadr z różnych instytucji naszego województwa.

Na zaproszenie Stowarzyszenia I Love Kirgistan i Bawarskiego Koła Młodzieży przedstawiciel Stowarzyszenia i Liceum Plastycznego w Szczecinie uczestniczyli w spotkaniu przygotowującym letnie wymiany młodzieżowe w Kirgistanie. Partnerzy z Polski, Bawarii i Kirgistanu spotkali się w Biszkeku i placówce młodzieżowej w Jetigen. Podczas spotkania omówione zostały zasady uczestnictwa w projekcie, finansowanie przedsięwzięcia, wypracowano założenia projektu oraz główne cele i złożone zostały wnioski o dofinansowanie PNWM.

KWIECIEŃ 2023

Posiedzenie Zarządu SGPEP.

Spotkanie polsko-niemieckiej grupy roboczej FMP Interreg VIA.

Spotkanie robocze w Löcknitz w sprawie złożenia projektu dotyczącego przyszłego Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej.

Warsztaty PNWM - wnioskowanie online, Szczecin 24 marca 2023 r., fot. SGPEP

21.04.2023 Jubileusz 30-lecia SGPEP oraz XXVII Walne Zebranie Delegatów.

XXVII WZD SGPEP, Szczecin 21 kwietnia 2023 r., fot. SGPEP

Jubileusz 30-lecia SGPEP, Szczecin 21 kwietnia 2023 r., fot. SGPEP

Uczestnictwo w polsko-niemieckiej konferencji dla wnioskodawców PNWM w Lublinie zorganizowanej przez Biuro PNWM.

W dniach 24-27.04.2023 r. Stowarzyszenie wraz z bawarskim partnerem Bayerischer Jugendring zorganizowało dla zainteresowanych podmiotów polsko-bawarską konferencję partnerską w Babenhausen (Bawaria). Jej celem była ewaluacja dotychczasowej współpracy, wypracowanie nowych przedsięwzięć i rozszerzenie współpracy o nowe partnerstwa.

Michael Sack i Krzysztof Soska

MAJ 2023

15 maja przekazano ostatnią refundację środków z dotacji dla dwóch projektów FMP rozliczonych w ramach projektu Fundusz Małych Projektów Interreg VA. Jednocześnie złożony został wniosek o środki z rezerwy celowej budżetu państwa do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Środki z rezerwy celowej budżetu państwa zostały zawnioskowane i przekazane w sierpniu 2023 r. w kwocie 348 776,86 złotych beneficjentom FMP na współfinansowanie wkładu własnego w 79 projektach.

Przeprowadzenie szkolenia pn. "Jak mówi i słucha skuteczny przedsiębiorca – narzędzia komunikacyjne w biznesie". Podczas spotkania można było dowiedzieć się jak rozmawiać w miejscu pracy oraz jak usprawnić komunikację interpersonalną, aby uniknąć konfliktów, a praca była wydajniejsza.

Spotkanie wszystkich przedstawicieli CUD z Polski i Niemiec w Löcknitz.

Narada w sprawie przygotowania projektu One Pomerania, dotyczącego utworzenia EUWT.

Organizacja warsztatów dla nauczycieli na temat jakości w młodzieżowych programach polsko-niemieckich. Szkolenie, które przeprowadzono w Szczecinie w Książnicy Pomorskiej poprowadziła trenerka PNWM, Eliza Zadłużna.

Warsztaty PNWM – nauczanie interkulturowe, Szczecin 31 maja 2023 r., fot. SGPEP

CZERWIEC 2023

Po intensywnych pracach grupy roboczej ds. Funduszu Małych Projektów Interreg VIA w czerwcu 2023 roku Instytucja Zarządzająca Programem Interreg VIA, po konsultacjach z partnerami Programu zatwierdziła wytyczne dla przyszłych wnioskodawców Funduszu Małych Projektów.

Złożenie wniosku o dofinansowanie "The one and only Pomerania" - analiza na rzecz transgranicznego rozwoju w Euroregionie Pomerania w systemie JEMS.

Szkolenie dla wójtów i burmistrzów na temat przyszłego Programu Interreg VIA w Siemczynie.

Współorganizacja wraz ze stowarzyszeniem Deutsche Sportjugend polsko-niemieckiej giełdy partnerstw sportowych w Mielnie.

Szkolenie dla beneficjentów Programu FMP Interreg VIA w Wałczu.

Zatwierdzenie projektu Change (K)now! przez Komitet Monitorujący programu Interreg Region Morza Bałtyckiego.

Spotkanie ze Steffenem Schubertem Kierownikiem Instytucji Zarządzającej w Ministerstwie Gospodarki w Schwerinie. Spotkanie zniwelowało różnice w funkcjonowaniu Programu Interreg VIA po obu stronach granicy.

LIPIEC 2023

11 lipca w Löcknitz odbyło się konstytuujące posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego FMP Interreg VIA dla obu projektów FMP. EKS jest organem zatwierdzającym „małe projekty” realizowane w okresie od 01.01.2023 do 31.12.2028 roku. Kwota dofinansowania projektu to 7,8 mln euro.

Pierwsze spotkanie z przedstawicielami prezydenta Szczecina w sprawie współorganizacji Dni Polsko-Niemieckich. Spotkanie odbyło się w Domu Skandynawskim.

W lipcu 2023 roku w procedurze obiegowej Komitet Monitorujący Programu Interreg VIA zatwierdził złożony przez Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Fundusz Małych Projektów w Celu Szczegółowym 4.6 „Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych”.

Posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego Interreg VIA, Löcknitz 2023, fot. SGPEP

SIERPIEŃ 2023

Otwarto nabór na składanie wniosków w ramach Funduszu Małych Projektów Interreg VIA w Celu Szczegółowym 4.6.

Pod koniec sierpnia odbyło się 2. Posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, na którym zatwierdzono pierwszy projekt FMP „Szlakiem ekokultury”, złożony przez Stowarzyszenie Carpe Diem na kwotę 35 096,00 euro EFRR.

Od 28.08 do 10.09.2023 w Kirgistanie we współpracy z Bawarskim Kołem Młodzieży oraz Stowarzyszeniem I Love Kirgistan zorganizowano 2 projekty dla polskiej, niemieckiej i kirgiskiej młodzieży oraz 1 projekt dla specjalistów, zajmujących się pracą z młodzieżą.

Pierwszy projekt poświęcony był ochronie klimatu (z polskiej strony uczestniczyła młodzież z Łobeskiego Domu Kultury), drugi sztuce (uczniowie Liceum Plastycznego w Szczecinie), a trzeci dokształcaniu pedagogów w dziedzinie interkulturowości. W delegacji specjalistów znaleźli się przedstawiciele Uniwersytetu Szczecińskiego, Pałacu Młodzieży, Fundacji Juchowo, Łobeskiego Domu Kultury, Szkoły Podstawowej Nr 1 w Barlinku i SGPEP.

Polsko-niemiecko-kirgiski projekt młodzieżowy, Kirgistan 2023 r., fot. SGPEP

WRZESIEŃ 2023

Zorganizowano pierwsze szkolenia i spotkania informacyjne dla wnioskodawców FMP. Jedno z nich odbyło się w formule online. Następne już stacjonarne przeprowadzono po stronie niemieckiej w Ramin.

Kolejne spotkanie przedstawicieli Szczecina i SGPEP w sprawie organizacji Dni Współpracy Polsko-Niemieckiej.

25 września odbyło się 3. Posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, na którym zatwierdzono pięć projektów FMP na kwotę dofinansowania 151 625,00 euro EFRR.

Współorganizacja Dni Współpracy Polsko-Niemieckich. Pierwszego dnia rozmawiano o znaczeniu współpracy transgranicznej, nowej perspektywie Programu Interreg VIA oraz realizowanych projektach w innowacyjnej odsłonie, takich jak np. Sieć Informacyjno-Doradcza. Drugiego dnia odbyła się konferencja poświęcona tematyce zielonej energii, podczas której zgłębiono zagadnienia związane z ekologiczną przyszłością. 27 września 2023 roku podczas obchodzonych Dni Współpracy Polsko-Niemieckiej odbyło się uroczyste wręczenie umów na dofinansowanie Funduszu Małych Projektów dla dwóch Zarządzających. Prezes Zarządu SGPEP Krzysztof Soska odebrał umowę na projekt dla Zarządzającego FMP w CS 4.6.

Dni Współpracy Polsko-Niemieckiej, Szczecin 27 września 2023 r., fot. SGPEP

PAŹDZIERNIK 2023

Organizacja szkolenia warsztatowego pn. „Jak radzić sobie w trudnych sytuacjach w biznesie – praca ze stresem”. Uczestnicy spotkania otrzymali wiele praktycznych wskazówek, które przydadzą się zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym.

50-lecie powstania Liceum Ogólnokształcącego nr IX w Szczecinie, które od 1995 roku realizuje program klas dwujęzycznych z językiem wykładowym niemieckim.

26 października odbyło się 4. Posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, na którym zatwierdzono kolejnych pięć projektów na kwotę dofinansowania 95 714,00 euro EFRR.

Współorganizacja dwudniowej konferencji PNWM dla polskich i niemieckich specjalistów wymiany młodzieży w Poznaniu.

Trzydniowa wizyta studyjna burmistrzów i urzędników z Łotwy w Szczecinie i w Gryfinie. Tematem wizyty było bezpieczeństwo.

Posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego Interreg VIA, Szczecin 2023, fot. SGPEP

LISTOPAD 2023

1.11.2023 rozpoczęto realizację projektu pn. Sieć Informacyjno-Doradcza (SID) dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Współpracy Interreg VIA, kontynuującego dwa projekty, w ramach których funkcjonowały Centra Usługowo-Doradcze oraz Punkty Kontaktowo-Doradcze.

Posiedzenie Komitetu Monitorującego, na którym rozpatrzono 23 wnioski Programu Interreg VIA, z których zatwierdzono 18.

Zatwierdzenie projektu „One Pomerania” przez Komitet Monitorujący Programu Współpracy Interreg VIA Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska 2021-2027.

Udział w posiedzeniu Grupy Roboczej ds. Wytycznych PNWM w Warszawie.

Aktualizacja Wytycznych FMP. Zmiany dotyczyły podręcznika Programu Interreg VIA.

Spotkanie z dyrekcją Teatru Współczesnego w Szczecinie w sprawie projektu składanego do FMP na realizację Festiwalu Kontrapunkt.

Posiedzenie Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej ds. Wytycznych PNWM, Berlin 20 listopada 2023 r., fot. SGPEP

Na zaproszenie Starosty Wałeckiego przeprowadzono w Wałczu warsztaty Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży dla osób odpowiedzialnych za współpracę polsko-niemiecką.

Uczestniczyli w nich przedstawiciele szkół średnich, realizujący już projekty międzynarodowe, jak i zainteresowani nawiązaniem współpracy polsko-niemieckiej.

Szkolenie PNWM dla nauczycieli z powiatu Wałeckiego, Wałcz 16 listopada 2023 r., fot. SGPEP

W Szczecinie w Książnicy Pomorskiej we współpracy z Instytutem Goethego Jednostka Centralna PNWM przeprowadziła szkolenie z wnioskowania i rozliczania projektów dla nauczycieli języka niemieckiego z województwa zachodniopomorskiego.

Uczestnictwo Pawła Bartnika, dyrektora biura SGPEP w Komitecie Doradczym Metropolii Szczecińskiej w Greifswaldzie.

30 listopada odbyło się 5. posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, na którym zatwierdzono cztery projekty na kwotę 107 055,00 euro EFRR.

GRUDZIEŃ 2023

Polsko-niemieckie spotkanie przedstawicieli SID w Löcknitz.

W dniach 7-10.12.2024 wraz z partnerem z Bawarii zorganizowana została polsko-niemiecko-kirgiska konferencja partnerów w Oberschleißheim. Było to spotkanie podsumowujące współpracę z partnerami z Kirgistanu, Gruzji, Izraela, Polski i Niemiec.

Udział w uroczystościach jubileuszu 30-lecia powstania Euroregionu Pro Europa Viadrina w Gorzowie.

Konferencja otwierająca projekt Change (K)now!

Polsko-niemiecka Wigilia w Szczecinie z udziałem pracowników obu biur.

30-lecie Euroregionu Pro Europa Viadrina, Gorzów 12 grudnia 2023 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Zespół Funduszu Małych Projektów Interreg VA i Interreg VIA

Fundusz Małych Projektów Interreg VA Komunikacja-Integracja-Współpraca

W 2023 roku zamykano realizację ostatnich projektów w ramach Funduszu Małych Projektów Interreg VA, rozliczano oraz przekazywano płatności na rzecz beneficjentów. Zgodnie z umową ramową beneficjenci mogli realizować swoje projekty do 31 grudnia 2022 roku, natomiast rozliczenie całego przedsięwzięcia (certyfikacja wydatków beneficjentów) miała zostać zamknięta do końca maja 2023 roku. Ostatni raport został złożony do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego 7 czerwca 2023 r.

Dotacja na FMP w Programie Interreg VA wyniosła 6 999 999,00 euro EFRR. Rozliczono 527 polskich projektów na kwotę 6 947 099,31 euro, co stanowi 99,24 % wykorzystania środków.

W 2023 r. złożono 5 raportów do kontrolera pierwszego stopnia (Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki) zawierających 40 projektów na kwotę kwalifikowaną 658 108,66 euro, w tym EFRR 559 392,15 euro. W projektach udział wzięło 5 451 uczestników, w tym 3 884 Polaków i 1 567 Niemców.

W tym okresie zrealizowano i rozliczono kolejne projekty z naboru specjalnego COVID-19. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego złożono 5 projektów do certyfikacji na kwotę 102 363,17 euro. Wszystkie projekty uzyskały certyfikat wydatków (projekt covidowy opiewał średnio na kwotę 30 tys. euro). Projekty z naboru specjalnego były rozliczane ryczałtowo (metody uproszczone) na podstawie osiągniętych rezultatów i wskaźników projektu.

Po złożeniu raportów do ZUW beneficjenci otrzymywali zaliczkę w wysokości 50% przyznanej dotacji. W ubiegłym roku przekazano środki z szybkiej refundacji 47 beneficjentom w kwocie 344 303,04 euro.

W roku 2023 złożono 6 wniosków o płatność do Instytucji Zarządzającej, dotyczącej realizacji projektów FMP na kwotę całkowitą 858 199,46 euro.

Okres oczekiwania na zwrot refundacji skrócił się i wynosił ok. 6 miesięcy dla naboru regularnego i ok. 3 miesięcy dla naboru specjalnego.

W maju 2023 r. złożono wnioski o środki z rezerwy celowej budżetu państwa do ZUW na kwotę 348 776,86 złotych dla 79 projektów.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Zespół Funduszu Małych Projektów Interreg VA i Interreg VIA

Stan wdrażania Funduszu Małych Projektów (na dzień 31.12.2023) przedstawia poniższa tabela:

Fundusz Małych Projektów Interreg V A	kwoty w EUR
Fundusz Małych Projektów (małe projekty) - kwota całkowita	8 235 292,95
w tym EFRR	6 999 999,00
Liczba projektów zatwierdzonych podczas EKS	554
Wartość zatwierdzonych projektów (EFRR)	8 234 306,46
Liczba podpisanych umów/decyzji	529
Wartość podpisanych umów/decyzji (EFRR)	7 916 488,35
Liczba projektów, którym przekazano refundacje	527
Wartość refundacji EFRR	6 947 099,31
Liczba przekazanych rozliczeń do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego	527
Wartość złożonych i certyfikowanych rozliczeń do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego (kwota EFRR)	6 947 099,31
% wykorzystania i rozliczenia środków EFRR	99,24 %

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Zespół Funduszu Małych Projektów Interreg VA i Interreg VIA

Fundusz Małych Projektów Interreg VIA

Równoległe z pracą nad zamknięciem projektu FMP Interreg VA w stowarzyszeniu trwały intensywne prace związane z rozpoczęciem realizacji projektu FMP Interreg VIA na lata 2023-2028, który jest największym unijnym projektem zarządzanym przez SGPEP.

W trwającym Programie Interreg VIA FMP funkcjonuje w nowej formule. Dotychczasowy jeden projekt zastąpiły dwa.

FMP w Celu Szczegółowym (CS) 4.6 „Kultura i zrównoważona turystyka” zarządzane jest od stycznia 2023 roku przez Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania. Wartość projektu, którego ramy czasowe to 1.01.2023 – 31.12.2028 r. wynosi 7,84 mln euro dofinansowania z EFRR.

Natomiast drugim projektem FMP w Celu Szczegółowym 6.3 „Budowanie wzajemnego zaufania w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie” zarządza Kommunalgemeinschaft Europaregion POMERANIA e.V. Wartość projektu to 5,91 mln euro dofinansowania z EFRR.

Od 12 stycznia 2023 roku oba stowarzyszenia powołały grupę roboczą ds. FMP. Jej zadaniem było opracowanie wspólnych dokumentów dla beneficjentów. Do marca 2024 roku odbyły się 22 posiedzenia grupy roboczej.

Polscy i niemieccy pracownicy obu biur wypracowali wspólne dokumenty takie jak: wytyczne dla wnioskodawców, ustalili stawki ryczałtowe dla niektórych kosztów, formularz wniosku i umowy oraz raportu z realizacji, zasady przyznawania zaliczki na projekt i ścieżki szybszej refundacji.

Ustalono także regulamin wspólnego Euroregionalnego Komitetu Sterującego składającego się z pięciu polskich i pięciu niemieckich przedstawicieli, który podczas comiesięcznych posiedzeń zatwierdza wnioski zarówno w CS 4.6 jak i 6.3.

Wspólnie też zaplanowano i zaprojektowano materiały promocyjne obu funduszy tak, by miały jednolitą grafikę. Strony internetowe obu funduszy są stworzone wg podobnych zasad graficznych. W 2023 roku oba biura FMP wspólnie prowadziły szkolenia dla beneficjentów z Polski i Niemiec.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Jednostka Centralna Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży pracuje w kalendarzowym roku budżetowym. Do Jednostki Centralnej PNWM w Szczecinie do 31 grudnia 2023 r. wpłynęło 114 wniosków o dofinansowanie PNWM na kwotę dofinansowania 1 700 735,40 zł. Z tego dofinansowano 105 projektów na kwotę 1 672 476,30 zł. 7 wniosków nie zostało dofinansowanych, gdyż nie spełniało kryteriów PNWM, natomiast 2 wnioski zostały przez wnioskodawców wycofane. Duże zainteresowanie współpracą polsko-niemiecką widać nie tylko w liczbie złożonych do naszego biura wniosków, ale także w aktywnym poszukiwaniu partnerów do projektów, udziałem wnioskodawców w giełdach partnerskich i konferencjach doszkalających.

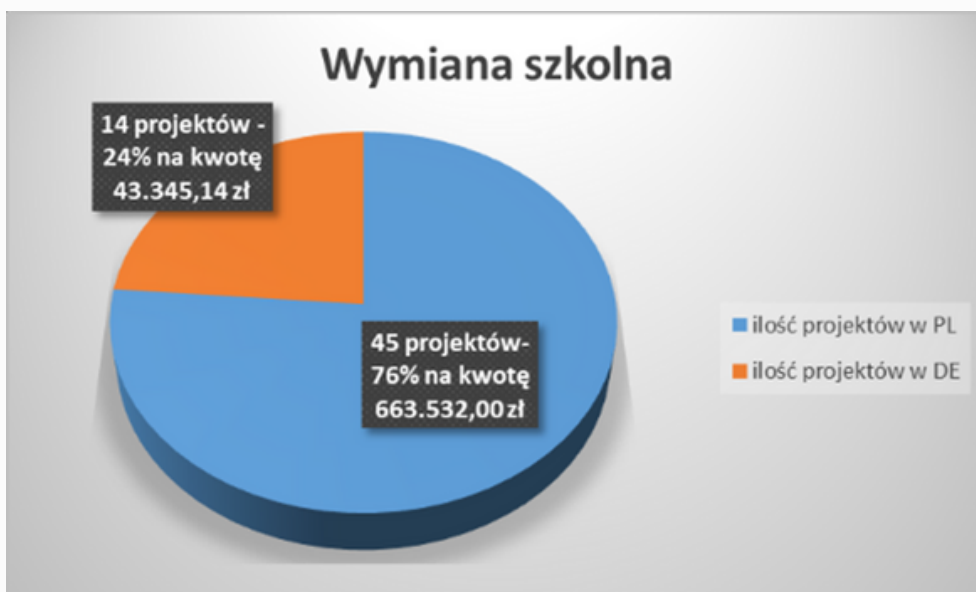
1 stycznia 2024 roku otworzyliśmy nowy nabór wniosków.

Wymiana szkolna

Powoli wraca do stanu sprzed pandemii. Okazało się, że wnioski złożone w 4 kwartale roku nie miały już szans na dofinansowanie, gdyż wyczerpały się środki budżetowe (sytuacja nieznana od kilku lat).

W 2023 roku Jednostka Centralna PNWM dofinansowała 59 projektów szkolnych, z tego:

- 14 w Niemczech,
- 45 w Polsce.

Kwota uzyskanego dofinansowania: 718 839,74 zł

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Jednostka Centralna Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży

Wymiana pozaszkolna

Od kilku lat wymiana pozaszkolna, mimo pandemii, pozostaje na stałym poziomie. JC PNWM dofinansowała w 2023 r. 46 projektów, w tym:

- 18 w Niemczech,
- 28 w Polsce.

Mimo iż jest ich mniej niż w wymianie szkolnej, opiewają na wyższą kwotę dofinansowania, gdyż obejmują z reguły większe grupy młodzieży i spotkania trwają dłużej.

Wśród projektów młodzieżowych zrealizowano 7 projektów trójstronnych (z Czechami, Węgrami, Łotwą i Kirgistanem).

Kwota uzyskanego dofinansowania: 953 636,56 zł

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Jednostka Centralna Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży

Szkolenia PNWM

24 marca 2023 r. w Szczecinie w Książnicy Pomorskiej zorganizowano szkolenie dla wnioskodawców PNWM. Tematem spotkania było wnioskowanie i rozliczanie projektów online. Po raz pierwszy szkolenie miało charakter warsztatów, na których niezbędnym narzędziem były laptopy. Nowa formuła wnioskowania o dotację PNWM sprawia naszym wnioskodawcom ciągle sporo problemów, dlatego podobne warsztaty powtórzymy w kolejnych miesiącach.

31.05.2023 r. w Szczecinie w Książnicy Pomorskiej odbyły się warsztaty na temat jakości w młodzieżowych programach polsko-niemieckich. Szkolenie poprowadziła trenerka PNWM.

Na zaproszenie Starosty Wałeckiego 16 listopada 2023 r. przeprowadzono w Wałczu warsztaty dla osób odpowiedzialnych za współpracę polsko-niemiecką.

Jednostka Centralna PNWM przeprowadziła także szkolenie z wnioskowania i rozliczenia projektów dla nauczycieli języka niemieckiego z województwa zachodniopomorskiego. Szkolenie zostało przeprowadzone 18 listopada 2023 r. w Szczecinie w Książnicy Pomorskiej we współpracy z Instytutem Goethego.

W grudniu przeprowadzono 4 indywidualne szkolenia z procedowania online przez portal OASE.

Od stycznia 2024 r. wdramy w naszym biurze aplikowanie i rozliczenie projektów wyłącznie online przez portal OASE. Szkolenia i konsultacje w tej dziedzinie prowadzimy na bieżąco.

Poszukiwania partnerów do współpracy polsko-niemieckiej

Nasze Stowarzyszenie wspiera podmioty polskie i niemieckie w poszukiwaniu partnerów projektu. W tym roku udało nam się znaleźć partnera dla kilku polskich przedszkoli, szkół podstawowych, klubów sportowych i placówek pracy pozaszkolnej. Wspiera nas w tym zarówno niemiecka Pomerania, jak i CUD.

Nowe stawki dofinansowania od 1 stycznia 2024 r.

PNWM wprowadziło wyższe stawki dofinansowania projektów realizowanych w Polsce.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Jednostka Centralna Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży

Współpraca z Bawarią i partnerami wschodnimi

Na zaproszenie Stowarzyszenia I Love Kirgistan i Bawarskiego Koła Młodzieży uczestniczyliśmy w spotkaniu przygotowującym letnie wymiany młodzieżowe w Kirgistanie. Partnerzy z Polski, Bawarii i Kirgistanu spotkali się w Biszkeku i placówce młodzieżowej w Jetigen w dniach 31.03.2023 - 08.04.2023. Podczas spotkania omówione zostały zasady uczestnictwa młodzieży w projektach w Kirgistanie i złożone zostały wnioski o dofinansowanie PNWM. Trójstronne spotkania młodzieżowe zrealizowane zostały w Kirgistanie w dniach 28.08-10.09.2023r. Pierwszy projekt poświęcony był ochronie klimatu, drugi sztuce, a trzeci dokształcaniu pedagogów w dziedzinie interkulturowości. W naszej delegacji znaleźli się przedstawiciele Uniwersytetu Szczecińskiego, Pałacu Młodzieży, Fundacji Juchowo, Łobeskiego Domu Kultury, Szkoły Podstawowej Nr 1 w Barlinku i SGPEP.

W projektach młodzieżowych ze strony polskiej wzięli udział członkowie Łobeskiego Domu Kultury oraz uczniowie Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Szczecinie.

W dniach 24-27.04.2023 r. Stowarzyszenie wraz z bawarskim partnerem Bayerischer Jugendring zorganizowało dla zainteresowanych podmiotów polsko-bawarską konferencję partnerską w Babenhausen (Bawaria). Jej celem była ewaluacja dotychczasowej współpracy, wypracowanie nowych przedsięwzięć i rozszerzenie współpracy o nowe partnerstwa.

W dniach 7-10.12.2024 wraz z partnerem z Bawarii zorganizowaliśmy polsko-niemiecko-kirgiską konferencję partnerów w Oberschleißheim.

Była to konferencja podsumowująca współpracę z partnerami z Kirgistanu, Gruzji, Izraela, Polski i Niemiec.

Ze strony polskiej w konferencji wzięli udział przedstawiciele: Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego, Liceum Plastycznego, Pałacu Młodzieży, Szkoły Podstawowej nr 1 z Barlinka, Fundacji Juchowo i SGPEP.

Partnerzy ocenili zrealizowane projekty i zaplanowali działania na 2024 rok. Pierwsze spotkanie odbyło się w Szczecinie i Juchowie od 3 do 7 kwietnia 2024 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Centrum Usługowo-Doradcze i Punkt Kontaktowo-Doradczy

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania przejęło 01.01.2023 od Gminy Miasto Szczecin realizację projektu pn. Centrum Usługowo-Doradcze. Do tej pory występowaliśmy w projekcie jako koordynator polskich partnerów. Całkowita wartość projektu wynosiła 5 253 949,26 euro, z czego na nasze Stowarzyszenie przypadało 295 117,64 euro. Projekt pn. Centrum Usługowo-Doradcze dofinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Interreg VA.

Sieć Centrów Usługowo-Doradczych wspierała w transgranicznej działalności małe i średnie przedsiębiorstwa, stowarzyszenia, fundacje, gminy, instytucje edukacyjne i osoby prywatne. Sieć posiadała 10 biur kontaktowych – zarówno w Polsce, jak i w Niemczech. Świadczone usługi obejmowały pośrednictwo w znalezieniu partnerów do współpracy, inicjowanie projektów długoterminowej współpracy oraz wspieranie kontaktów służących rozwojowi gospodarczemu. W ramach projektu pomagaliśmy w znalezieniu informacji, pośredniczyliśmy w kontaktach z doradcami oraz organizowaliśmy wydarzenia związane z rozwojem gospodarczym regionu. Projekt realizowany był do 31.10.2023.

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania przejęło również w dniu 1.01.2023 od Gminy Miasto Szczecin realizację projektu pn. Punkt Kontaktowo-Doradczy. Całkowita wartość projektu wynosiła 582 171,04 euro, z czego na nasze Stowarzyszenie przypadało 57 808,00 euro.

Głównym celem projektu było wspieranie i rozwijanie integracji społecznej obywateli polskich i niemieckich zamieszkujących teren Euroregionu Pomerania, tworzenie sieci współpracy między urzędami w Polsce i w Niemczech, jak również poprawa efektywności działania i dostępności urzędów i instytucji po obu stronach granicy.

Punkt został stworzony z myślą o tych, którzy w związku ze swoją pracą, czy miejscem zamieszkania korzystają z działalności zarówno polskich jak i niemieckich instytucji.

W ramach tego projektu świadczyliśmy pomoc w załatwianiu koniecznych formalności dotyczących spraw życia codziennego. Projekt realizowano do 31.10.202 r. i był dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Interreg VA.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Sieć Informacyjno-Doradcza

Sieć Informacyjno-Doradcza jest kontynuacją dwóch projektów, w ramach których funkcjonowały Centra Usługowo-Doradcze oraz Punkty Kontaktowo-Doradcze po stronie polskiej i niemieckiej. Sieć Informacyjno-Doradcza jest projektem dofinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Interreg VIA Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska 2021-2027.

Realizację projektu rozpoczęliśmy 1.11.2023r., a całkowita jego wartość wynosi 5 954 163,35 euro, z czego na nasze Stowarzyszenie przypada 915 170,40 euro.

W ramach projektu funkcjonuje sieć współpracy polsko-niemieckiej, dzięki której pokonywane są przeszkody wynikające z różnych systemów prawnych po obu stronach granicy, z różnic społecznych, gospodarczych oraz językowych.

W realizację projektu zaangażowanych jest sześciu partnerów: Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Gmina Miasto Świnoujście, Gmina Miasto Koszalin, Ogrody Przelewice - Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej Przelewice, Związek Komunalny Europaregion Pomerania (Partner Wiodący), STIC Spółka Aktywizacji Gospodarczej powiatu Märkisch-Oderland.

Celem przedsięwzięcia jest rozszerzenie współpracy gospodarczej poprzez generowanie impulsów do nawiązywania kontaktów biznesowych i promowanie rozwoju gospodarczego regionu przygranicznego. W ramach projektu zapewnione jest bieżące doradztwo mieszkańcom pogranicza na temat spraw życia codziennego. Partnerzy projektu dążą do integracji polsko-niemieckiej społeczności poprzez likwidowanie barier mentalnych, kulturowych i językowych.

Sieć Informacyjno-Doradcza wspiera w działalności transgranicznej małe i średnie przedsiębiorstwa, stowarzyszenia, instytucje, gminy, instytucje edukacyjne i osoby prywatne. Sieć posiada 9 biur kontaktowych – zarówno w Polsce, jak i w Niemczech. Świadczone usługi obejmują pośrednictwo w znalezieniu partnerów do współpracy, inicjowanie projektów długoterminowej współpracy oraz wspieranie kontaktów służących rozwojowi gospodarczemu. Ponadto oferowana jest pomoc w znalezieniu informacji, pośrednictwo w kontaktach z doradcami oraz organizacja wydarzeń związanych z rozwojem gospodarczym regionu.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

Sieć Informacyjno-Doradcza

W ramach realizacji projektu w pakiecie roboczym dotyczącym wsparcia dla przedsiębiorstw zorganizowaliśmy m.in. następujące przedsięwzięcia:

- informatyczne szkolenie warsztatowe pn. Jak usprawnić pracę przy wykorzystaniu podstawowych aplikacji biurowych w pakiecie MS Office. Szkolenie miało na celu podnoszenie kwalifikacji i udoskonalanie umiejętności posługiwania się aplikacjami biurowymi.
- we współpracy z Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego Międzynarodową Konferencję: Wyzwania edukacji na pograniczu Technologia - Wielojęzyczność – Współpraca. Konferencja dotyczyła edukacji w kontekście transgranicznym. Prelegentami były trzy osoby zajmujące się na co dzień edukacją. Dwie osoby reprezentowały niemieckie instytucje, a jedna była przedstawicielem Centrum Innowacji i Technologii w Izraelu. W trakcie spotkania promowano nauczanie z wykorzystaniem nowoczesnych, innowacyjnych technologii. Przedstawiono różnorodne modele i strategie w procesie komunikacji. Pod koniec wydarzenia odbyła się dyskusja nad koncepcją powstania Transgranicznego Laboratorium Dialogu Edukacyjnego.

W ramach realizacji projektu w pakiecie roboczym dotyczącym wsparcia dla mieszkańców zorganizowano Tematyczne Dni Doradztwa w Ogrodach Przelewice oraz w trakcie Targów Pracy w Szczecinie.

Do tej pory obsłużono 484 osoby. W ramach wsparcia i doradztwa dla mieszkańców transgranicznych nasza pomoc dotyczyła m.in.:

- wypełniania dokumentów po niemiecku,
- wyjaśniania zmieniających się przepisów,
- pośrednictwa językowego w sprawach związanych z Kasą Chorych,
- pomocy przy sprawach związanych z zatrudnieniem,
- pośrednictwa w uzyskaniu zasiłku dla bezrobotnych,
- wsparcia w kontaktach z księgowością, policją czy urzędami finansowymi.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA ZA ROK 2023

„Change (K)now!“ Baltic Sea Region

Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Interreg Region Morza Bałtyckiego w 2023 roku. Jest realizowany wspólnie z 23 partnerami z 7 państw (m.in. Litwy, Łotwy, Estonii, Danii, Norwegii, Niemiec) od listopada 2023. Realizację zaplanowano na 3 lata. Projekt ma na celu pomóc gminom zredukować ilość jednorazowych opakowań na żywność w trzech sektorach dostaw żywności - catering instytucjonalny, catering typu eventowego oraz jedzenie na wynos lub z dostawą do domu oraz budować akceptację społeczną wśród firm i ludności dla cyrkularnego wykorzystania opakowań na żywność. Euroregion Pomerania będzie pełnił rolę multiplikatora wiedzy w projekcie między zebranymi doświadczeniami na temat gospodarki cyrkularnej i wykorzystywaniem opakowań, a członkami Stowarzyszenia (3 pakiety robocze: rozwiązania, pilotaże, replika rozwiązań). W projekcie założono 0,75 etatu na 3 lata trwania projektu. Do projektu przystąpiło 2 partnerów stowarzyszonych miasto Szczecin oraz gmina Mirosławiec. Budżet całego projektu wynosi 4 612 525,00 euro, natomiast budżet SGPEP - 134 325,00 euro.

"The one and only Pomerania" - analiza na rzecz transgranicznego rozwoju w Euroregionie Pomerania

Projekt „One Pomerania” został złożony do Programu Współpracy Interreg VIA Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska 2021-2027 w czerwcu 2023 roku, a w listopadzie 2023 roku uzyskał dofinansowanie. Celem projektu jest opracowanie wspólnej metody zarządzania Europejskim Ugrupowaniem Współpracy Terytorialnej, w tym przygotowanie wszystkich dokumentów niezbędnych do zatwierdzenia (umowy, statutu itp.) w celu utworzenia EUWT. Partnerem projektu jest Kommunalgemeinschaft Pomerania e. V. Realizację przewidziano na 3 lata: styczeń 2024 - grudzień 2026. Budżet projektu dla SGPEP wynosi 269 456,00 euro.

PROJEKTY MŁODZIEŻOWE W KIRGISTANIE

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania wraz z Bawarskim Kołem Młodzieży oraz Stowarzyszeniem I love Kirgistan zorganizowały dla polskiej, niemieckiej i kirgiskiej młodzieży oraz animatorów młodzieżowych, dwutygodniowy program w Kirgistanie.

W projektach z polskiej strony wzięła udział młodzież z Łobza, Szczecina oraz pedagodzy z województwa zachodniopomorskiego.

Dlaczego w Kirgistanie?

Stowarzyszenie I Love Kirgistan jest wieloletnim partnerem Bawarskiego Koła Młodzieży, z którym współpracujemy od 1998 roku. Rozszerzenie projektów polsko-niemieckich o kraj trzeci było już tylko kwestią organizacyjną. Przyjęliśmy zaproszenie do wizyty przygotowawczej w Kirgistanie i już po kilku miesiącach zrealizowaliśmy tam wspólne projekty dla ponad stuosobowej grupy z Polski, Niemiec i Kirgistanu. Na naszej drodze było wiele przeszkód: brak wystarczających funduszy, skomplikowany transport, zgody opiekunów prawnych, różne wymogi żywieniowe. Ciężka na nas ogromna odpowiedzialność za uczestniczącą w spotkaniu młodzież. To trochę paraliżowało, ale czuliśmy wsparcie naszych partnerów z Bawarii i Kirgistanu. Obdarzyliśmy się zaufaniem, a problemy, które się pojawiały rozwiązywaliśmy wspólnie.

Mieliśmy przekonanie, że uczestniczymy w ważnym wydarzeniu, że możemy wpłynąć na życie wielu młodych ludzi, także tych w oddalonym o 6 tysięcy kilometrów Kirgistanie.

Warsztaty ekologiczne w ramach Clima Camp, Jetigen 2023 r., fot. SGPEP

Clima Camp

Pierwsza trójnarodowa grupa zajmowała się problemami współczesnego klimatu, ochrony środowiska, przetwarzania wtórnego odpadów, problemem braku wody pitnej w Kirgistanie i sąsiadujących krajach. Młodzież swój program rozpoczęła warsztatami w Jetigen nad jeziorem Issyk-kul. Był to czas integracji, przełamywania własnych barier (językowych, kulturowych), definiowania oczekiwań i pierwszych warsztatów na terenie otwartego Muzeum Petroglifów (najstarsze wykopaliska z rysunkami na kamieniach, które zostały zebrane z okolicy miasta Houpa-Opa). Podczas pobytu w Kirgistanie był czas na zwiedzenie Biszkeku, wycieczkę w wysokie góry, zwiedzanie XI-wiecznej Wieży w Buranie czy pobyt w oddalonym o 150 km od granicy z Chinami – Karakolu.

Zajęcia z kaligrafii podczas warsztatów artystycznych, Jetigen 2023 r., fot. SGPEP

Wizyta w prawosławnej cerkwi, Biszkek 2023 r., fot. SGPEP

W Kirgistanie żyją dzisiaj 82 narodowości. Jest to kraj postsowiecki, który wciąż szuka swojej tożsamości. Próbą zrozumienia tej skomplikowanej sytuacji były wspólne warsztaty w Muzeum Historycznym w centrum Biszkeku. Zbiory muzeum nie są zbyt bogate, ale sposób w jaki Kirgizi eksponują swoją kulturę: jurty, stroje Nomadów, broń, biżuterię, historię jedwabnego szlaku i miłość do koni – wzbudziły nasz szacunek.

Pobyt w Kirgistanie był dla większości zetknięciem z inną kulturą, religią i tradycją. Zwiedzanie meczetu, synagogi, cerkwi czy kościoła wielu wyznań stało się punktem wyjścia do rozmów o różnych religiach.

Dyskusja z przedstawicielką organizacji feministycznej z Kirgistanu z kolei pozwoliła poznać problemy młodych kobiet, podporządkowanych najpierw ojcom, a później mężom, problemy z przemocą domową czy ubóstwem. Silne emocje młodych ludzi wzbudziła także wizyta w Jetigen opozycjonisty politycznego. Prześladowania przeciwników politycznych, rewolucje po wystąpieniu ze Związku Radzieckiego i brak nadziei na zmianę - przygnębiały. Tym bardziej, że młodzi Kirgizi okazali się otwartymi na naszą kulturę, ciekawymi świata ludźmi. Niezapomnianym punktem projektu był kilkudniowy pobyt wśród tubylców i wspólne mieszkanie w górach w jurtach.

Wizyta w prawosławnej cerkwi, Biszkek 2023 r., fot. SGPEP

Młodzi dla sztuki

Druga polsko-niemiecko-kirgiska grupa młodych uczestniczyła w warsztatach artystycznych. Wspólne malowanie, tworzenie komiksów, wykonywanie biżuterii przełamało lody już na początku spotkania. Tu potwierdziła się stara prawda, że pasja łączy i tworzy wspólny język. Młodzież wzrastała jako grupa. Uczestniczyła z dużym zaangażowaniem w warsztatach na temat kolonializmu, europejskiego punktu widzenia świata i wpływu zachodu na kraje azjatyckie. Komunikowała się po angielsku i była aktywna podczas prowadzonych dyskusji. Nie dziwi więc, że kolejne polsko - niemiecko - kirgiskie spotkanie młodzi mają już za sobą. W połowie maja 2024 r. do Szczecina na zaproszenie Liceum Plastycznego przyjechali młodzi Bawarczy i Kirgizi. Było ich widać w całym mieście, promieniowali podczas wspólnych warsztatów i wycieczek. Kolejne spotkanie młodzi planują w przyszłym roku w Bawarii.

Warsztaty artystyczne, Jetigen 2023 r., fot. SGPEP

Dorośli dla młodzieży

Animatory młodzieżowi mieli z kolei w tym samym czasie liczne warsztaty, wykłady i ćwiczenia doksztalające. Rozmawiali o partycypacji młodzieży, ale też o znaczeniu edukacji interkulturowej w życiu młodych ludzi.

Istotną częścią projektu była burza mózgów dotycząca przyszłych partnerstw. Rozmowy były bardzo otwarte, a plany krystalizowały się z każdym dniem. W grudniu 2023 r. partnerzy spotkali się na podsumowaniu współpracy w placówce bawarskiej, a w maju 2024 r. młodzi Bawarczycy i Kirgizi odwiedzili Szczecin. Animatorzy kreowali również własne warsztaty dla młodzieży, ale też uczestniczyli jako obserwatorzy w programach grup młodzieżowych. Interującym przeżyciem był udział w warsztatach na temat podejmowanego przez

Wizyta w meczecie, Biszkek 2023 r., fot. SGPEP

Warsztaty z ryzyka prowadzone przez dr B. Żakowską, Jetigen 2023 r., fot. SGPEP

młodych ludzi ryzyka: ryzyka w życiu osobistym i ryzyka globalnego. Warsztaty poprowadziła dr Barbara Żakowska z Uniwersytetu Szczecińskiego.

Projekty w Kirgistanie były ciekawą podróżą przez kulturę, literaturę, muzykę i kuchnię. Bezkresne przestrzenie, nasycone kolory i dzikość tego kraju zachwycają. Młodzi uczestniczący w projekcie okazali się obywatelami świata. Ich kompetencje językowe, interkulturowe pozwalają wierzyć w przyszłość.

OCZEKIWANIA I OBAWY MŁODZIEŻY PRZED SPOTKANIEM

„Przed projektem byłem ciekaw, chciałem odwiedzić nowy kraj, poznać nowych ludzi i wzbogacić swoje doświadczenia kulturowe”

„Miałam nadzieję sprawdzić swoje umiejętności językowe i społeczne, poznać nowych ludzi i nową kulturę”

„Na początku obawiałem się, że spotkanie się z ludźmi z różnych krajów/kultur musi być trudne”

Rysunki powstałe podczas zajęć w Muzeum Petroglifów, 2023 r., fot. SGPEP

Warsztaty z tworzenia biżuterii, Jetigen 2023 r., fot. SGPEP

„Byłem sceptyczny co do kultury i zwyczajów innych uczestników. Miałem złe przeczucia co do mieszkania razem z przypadkowymi ludźmi, których nie znam”

„Myślałem, że Kirgistan jest państwem demokratycznym, że jego krajobrazy są bardziej płaskie, a jedzenie inne”

„Zastanawiałem się, jacy będą uczestnicy, czy znajdziemy ze wszystkimi wspólny język?”

„Bałem się, że ludzie będą bardzo zamknięci”

Zajęcia z kaligrafii, Jetigen 2023 r., fot. SGPEP

PIERWSZE REFLEKSJE MŁODZIEŻY PO SPOTKANIU

Dyskusja o ponoszonym ryzyku w życiu młodych ludzi,
Jetigen 2023 r., fot. SGPEP

Muzeum Petroglifów, 2023 r., fot. SGPEP

„Kirgistan to kraj o skomplikowanym krajobrazie politycznym, wielu problemach i zaangażowanych w nie podmiotach. Kraj jest niesamowicie piękny, a jedzenie różnorodne i smaczne”

„Poznałam niesamowicie otwartą grupę młodzieży co zmotywowało mnie do dalszej partycypacji w podobnych projektach”

„To, że wyjście z mojej strefy komfortu było najlepszą decyzją w życiu”

„Po projekcie w Kirgistanie już wiem, że łączy nas więcej niż dzieli”

„Rzeczywiste przeszkody i problemy były zupełnie inne od tych, o których myśleliśmy, że mogą się pojawić, ale tak egzotyczny projekt jest możliwy do zrealizowania”

OSH Bazar, Biszkek 2023 r., fot. SGPEP

“Wszystkie moje oczekiwania zostały spełnione w 100%. Poznałem kilku fajnych ludzi i zaprzyjaźniłem się z nimi. Program był mega bogaty, przyjechali bardzo ciekawi liderzy i prowadzili przydatne warsztaty. Nauczyłem się wielu przydatnych informacji. Już od pierwszego dnia zaczęliśmy bardzo blisko komunikować się ze wszystkimi uczestnikami, a ostatniego dnia płakaliśmy przy ognisku”

CO WEŹMIESZ ZE SOBĄ NA DALSZĘ ŻYCIE?

„Wiele refleksji nad własną osobowością i własnymi potrzebami, a także świadomość różnych stylów życia”

„Zabiorę ze sobą wiele miłości i nowych przyjaciół, które mam nadzieję przetrwają całe życie”

Finansowanie projektów:

PNWM, Bayerischer Jugendring, Heiner-Janik Haus, opłaty uczestników

PLAN PRACY STOWARZYSZENIA GMIN POLSKICH EUROREGIONU POMERANIA NA ROK 2024

1. Realizacja Funduszu Małych Projektów INTERREG VIA – w ramach celu szczegółowego 4.6: Kultura i zrównoważona turystyka.
2. Realizacja projektu „Sieć Informacyjno-Doradcza” (SID), w tym wspieranie w transgranicznej działalności małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób prywatnych.
3. Prowadzenie Jednostki Centralnej Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.
4. Realizacja projektu „The one and only Pomerania” - analiza na rzecz transgranicznego rozwoju w Euroregionie Pomerania” prowadząca do utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (EUWT).
5. Realizacja projektu „Change(K)now!” z Programu Interreg VIA Region Morza Bałtyckiego.
6. Udział w pracach związanych z realizacją programu współpracy INTERREG VIA Meklemburgia-Pomorze Przednie/ Brandenburgia /Rzeczpospolita Polska.
7. Bieżąca praca Biura.

Redakcja: Paweł Bartnik, Iwona Kowalczyk,
Monika Działoszewska-Gizicka